

VISIE OP EEN NIEUWE INGANG VOOR THIALF

Grenspost voor de Vrijstaat Thialf

Ik woon al 20 jaar in het Spijkerkwartier, maar ik had er nog nooit van gehoord.

Een zorgvuldig bewaard geheim? Tot ik onderzoek begon te doen naar een nieuwe entree voor voormalig Bouwspelplaats Thialf. Ik zeg “voormalig” omdat Thialf een bredere functie moet krijgen.

We kennen Thialf van de spelende kinderen. En er is met de playground een prachtige plek van gemaakt. Maar als straks het Spijkerbroek gerealiseerd gaat worden, en alle omringende wijken nog beter gebruik kunnen gaan maken van dit gebied, kan Thialf een bredere functie krijgen dan een speelplek voor kinderen. Meer de functie die het vroeger had. En dan doel ik niet op het zwembad. Nee, nog vóór die tijd. U weet ook niet waar ik op doel? Hier volgt een reconstructie.

Erik Vos, november 2008

Verhalen van toen

Mevrouw du Bois woont al meer dan 80 jaar op de Boulevard Heuvelink. Ze was dat verhaal over Thialf al weer bijna vergeten. Maar ze weet nog hoe ze Frans daar ontmoette, toen een Nederlandse jongen die op bezoek bij zijn tante nieuwsgierig was naar wat zich achter de heg afspeelde. Bep Corman bezocht Thialf al sinds 1952. Ze herinnert zich hoe groen alles was, en hoe iedereen zich daar thuis voelde en aan elkaar hing als één grote familie. Joep Mannaerts heeft o.a. onderzoek gedaan naar de grens van het gebied. Die werd van nature door de Molenbeek bepaald. Om op Thialf te komen, moest je over een bruggetje. Want een Vrijstaat heeft nou eenmaal grenzen nodig...

Eerst: woest, nat, onbruikbaar...

Later: ijsbaan, zwembad, speelplaats...

Altijd: verscholen, geheimzinnig,
afgeschermd...

En ook: anders... vrij... speels...

Een veilige plek om te zwemmen
en te zonnen

Een plek voor je eerste paasei,
je eerste zoen

Een plek om te spelen, te bouwen,
te feesten...

Een plek buiten het leven van alledag:
een vrijplaats!

**De Vrijstaat Thialf is er altijd al
geweest. In ons hoofd, in ons hart,
in de geschiedenis van de wijken.**

Deze presentatie: een historische
reconstructie van de Vrijstaat Thialf.

Een visie. Geen kant-en-klaar plan.

Maar een richtlijn, inspiratie voor plan-
makers, enthousiasmeren
van wijkbewoners.

ons voorstel: een

**“Grenspost voor
de Vrijstaat Thialf”**

Vrijstaat: eigenschappen

- staat buiten de wereld van alledag
- ontmoetingsplek
- er gelden eigen (spel-)regels en gebruiken
- er is een duidelijke grens, een markering

Een vrijstaat kent:

- een eigen vlag
 - een eigen grondwet
 - een eigen volkslied
 - eigen bestuursorganen
 - eigen titulatuur
 - eigen postzegels, waardepapieren
 - kleding/uniformen
 - media, kranten etc.
- > veel mogelijkheden voor inbreng gebruikers en wijkgenoten

Vrijstaat: zichtbaar maken

Toegangspoort	pagina 6
Pleinen	8
Grenspost	10
Grensmarkeringen	12
Gebruiken en activiteiten	14

Bij elk onderwerp kijken we naar:

- hoe ziet zo iets er uit?
- was er al zo iets op deze plek?
- hoe brengen we dat weer terug,
hoe versterken we dat?

**‘Gebruikers’ van Thialf worden
inwoners van de Vrijstaat Thialf**

Toegangspoort

- markant, groot, zichtbaar, functioneel, 'leesbaar'
- van steen, met bogen, onderdoorgang
- afsluitbaar, doorkijk
- parallel aan de grens
- architectuur: beeldtaal van de 19e eeuw

massief?

met water?

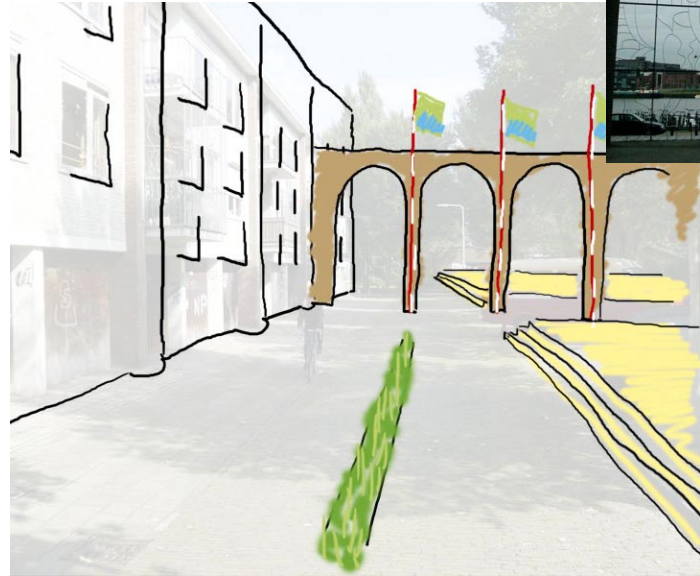
transparant?

Archeologie van Thialf

- historisch: ijsbaan en zwembad hadden een entree, kassagebouwkje
- entree is later 'verrommeld'

Vertaling naar Vrijstaat Thialf

- terugbrengen markante ingang
- verhoging zichtbaarheid
- open, uitnodigend (wel afsluitbaar)
- haaks op de straat/grens, 'wijst' naar binnen
- van stedelijk naar natuurlijk, van stenen naar groen

Maak de entree haaks op de Dullertstraat om de zichtbaarheid vanuit de Emmastraat te vergroten

Begin met een trap naar het eerste plein om hoogte te creëren in het gebouw eronder

zitten is ontmoeten

Pleinen

- ontmoetingsplaatsen
- als handelsplaats, voor kermissen, ceremonies, parades, feesten, concerten
- verenigen van verschillende functies, bevolkingsgroepen
- historisch: agora (verzamelplaats - ontmoetings- en vergaderplaats voor de vrije burgers), bijeenkomst volksvergadering

speelse bestrating...

...door de gebruikers zelf bedacht en gemaakt?

integreer trappen met zitmogelijkheden

benut de hoogteverschillen

rond, als waterkringen

voor verschillende doelgroepen

Archeologie van Thialf

- 'hart' van gebied was altijd open: schaatsbaan, zwembad, zonneweide, speelveld
- 'open' ruimte was toch altijd intiem en beschermt

Vertaling naar Vrijstaat Thialf

- ronde pleinen: cirkels, waterdruppels
- iedere gebruikersgroep eigen plein
- benutting van hoogteverschillen
- trappen / banken
- gefaseerde hellingbaan voor mindervaliden (maar ook als speelelement!)
- intiem maar toch uitzicht/overzicht

Grenspost

- functioneel, bewaking, overzicht
- bemand ('bemenst')
- steen, staal, glas
- afscheidend, hekwerken
- in de hoogte
- architectuur: 'taal' van de 20e eeuw

zwembadarchitectuur

jaren vijftig

benadruk de hoogteverschillen

GRENSPOST VOOR DE VRIJSTAAT THIALF

10

EEN NIEUWE INGANG VOOR THIALF

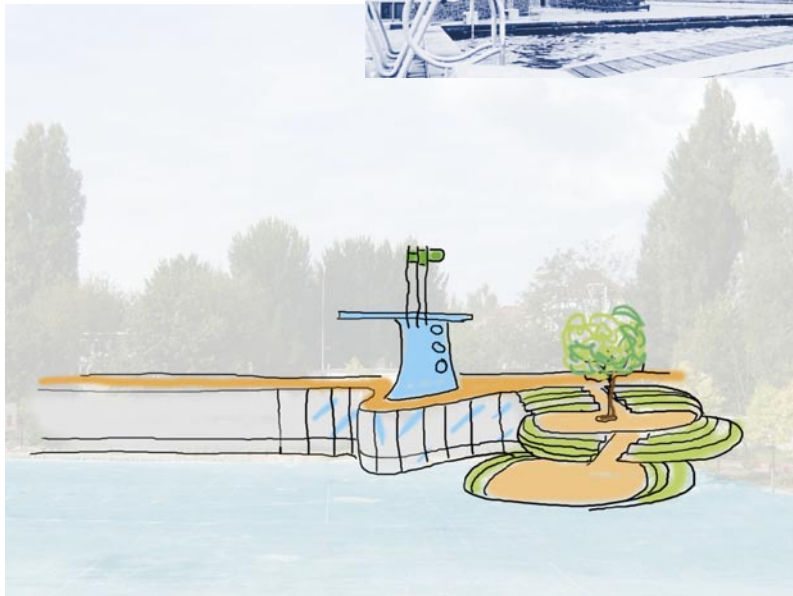
integreer stijlelementen springplank

Archeologie van Thialf

- zwembad, schaatsbaan, bouwspiegelplaats hadden beheerdergebouwtje
- badmeester in hoogzit
- schaatsbaan: toeschouwers op tribune
- zwembad: duikplank als 'toren'
- architectuur: jaren vijftig, zestig

Vertaling naar Vrijstaat Thialf

- functie: beheerdersgebouw, gebruikersgebouw
- functie: markeren en etaleren 'Vrijstaat', bewonersactiviteiten en -exposities e.d.
- benutting hoogteverschillen
- architectuur: in jaren vijftig 'zwembadstijl'

permanent openstaande slagboom

Grensmarkeringen

- hekwerken, afscheidingen, borden, regels, drempels, lijnen
- water: grensrivier, gracht
- rood-wit, gebandeerd, vlaggen

Archeologie van Thialf

- aanwezig: water, talud, spoordijk
- natuurlijke grenzen: water, spoordijk, rijen populieren
- toegangshek bouwspelplaats
- zwembad en schaatsbaan hadden altijd al hekken

gereconstrueerde vlag van de Vrijstaat

ook een vrijstaat kent grenzen en regels

Vertaling naar Vrijstaat Thialf

- markering ingangen: vlaggenmast als permanent openstaande slagboom
- eigen vlag: benadrukt aparte status, vrijstaatgedachte
- water als speels element, waterval, stroompje, fontein
- ontworpen hekjes, herinnering zwembad
- 'grens' maakt Thialf tevens zichtbaar en dus vindbaar
- fantasievolle elementen: poortjes, hekjes, bruggetjes

permanent openstaande slagboom met vlag markeert de diverse ingangen

samen sporten, voor jong en oud

Gebruiken en activiteiten

- sporten, fysiek bezig zijn
- vrijstaat: ruimte voor verschillen, voor 'anders' zijn, voor fantasie
- plek voor spelen, ontspannen, plezier maken
- definiëren groepsgevoel, gevoel van eenheid, 'erbij' horen
- er kunnen en mogen meer dingen dan 'op straat'
- plek voor groepsactiviteiten
- vrijstaat: vrij van vervolging of beoordeling

ruimte voor fantasie

alle seizoenen

breed gebruik door verschillende leeftijdsgroepen

eigen kleding

eigen feestdagen

- Thialf is altijd een plek geweest waar gezamenlijke activiteiten plaats vonden
- altijd al een vrijplaats, gericht op vrije tijd, ontspanning, creativiteit

- activiteiten vinden plaats op de pleinen
- ingericht voor en door verschillende leeftijdsgroepen (ook ouderen!)
- spelregels rond activiteiten worden zichtbaar gemaakt bij grenspost
- ‘vrijstaatgedachte’ kan worden gedragen door gebruikers en wijk: eigen publicatie, eigen kleding, feesten etc.
- oproep tot opzetten ‘Parlement van de Vrijstaat Thialf’

[illegible]

eigen 'wetten'

Grenspost voor de Vrijstaat Thialf is een ‘open’ en flexibel plan: met veel ruimte voor inbreng architecten, adviseurs, stedenbouwkundigen, overheden, ontwikkelaars. Deze visie heeft als doel die groepen te inspireren en enthousiasmeren.

Dit plan biedt ook veel ruimte voor inbreng en participatie door gebruikers, de ‘inwoners’ van de Vrijstaat Thialf:

- oprichting “parlement” met eigen titulatuur
- uitgave eigen nieuwsblad
- presentatie andere reconstructies van de Vrijstaat
- uitnodiging Kunst in Kwartier
- componeren eigen volkslied (gespeeld door Vrijstaatsorkest)
- eigen (sport)wedstrijden
- eigen tradities opbouwen (eigen feestdagen)
- lokale producten (jam, bier, wijn, ...)
- ...

Deze uitgave is gemaakt als onderdeel van de prijsvraag in opdracht van de Dullertsstichting - Arnhem

- samenstelling: Erik Vos - Het Lab grafisch ontwerpers m.m.v. Richard Derks - Het Verre Oosten
- ontwerp en beeld: Erik Vos e.a. (Curieuzeneuzemosterdpot, Gemeentearchief Arnhem, Narcisse Tordoir, Charles Van Nueten, Sybold van Ravesteyn, West8)
- november 2008